ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 12.9.2023
COM(2023) 533 final

2023/0323 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SEC(2023) 313 final} - {SWD(2023) 312 final} - {SWD(2023) 313 final} -
{SWD(2023) 314 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Κάθε χρόνο εκδίδονται περίπου 18 δισεκατομμύρια τιμολόγια στην ΕΕ, δηλαδή πάνω από 500 ανά δευτερόλεπτο[1]. Απαιτούνται αξιόπιστες ροές πληρωμών για να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ, και ειδικότερα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Τα αγαθά και οι υπηρεσίες παρέχονται συχνά με προθεσμιακές πληρωμές: ο προμηθευτής (πιστωτής) ορίζει προθεσμία πληρωμής εντός της οποίας ο πελάτης (οφειλέτης) οφείλει να εξοφλήσει το τιμολόγιο (εμπορική πίστωση), μετά την παράδοση των αγαθών ή την παροχή της υπηρεσίας που συμφωνήθηκε με τη σύμβαση. Ο όρος «καθυστερήσεις πληρωμών» αναφέρεται σε πληρωμές που δεν πραγματοποιούνται εντός της συμφωνηθείσας ή της νόμιμης προθεσμίας. Οι καθυστερήσεις πληρωμών επηρεάζουν εταιρείες σε όλους τους τομείς[2] και όλα τα κράτη μέλη[3] και πλήττουν σοβαρά, σε δυσανάλογο βαθμό, τις ΜΜΕ[4].

Η βασική αιτία των καθυστερήσεων πληρωμών είναι οι ασυμμετρίες στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ ενός μεγάλου πελάτη (οφειλέτη) και ενός μικρότερου προμηθευτή (πιστωτή). Ως αποτέλεσμα, συχνά ο προμηθευτής υποχρεώνεται να αποδεχτεί καταχρηστικές προθεσμίες και όρους πληρωμής. Για τους οφειλέτες, η καθυστέρηση πληρωμών αποτελεί ελκυστική μορφή χρηματοδότησης με μηδενικό κόστος γι' αυτούς, η οποία, ωστόσο, συνεπάγεται κόστος για τον πιστωτή. Αυτό επιδεινώνεται από την ανεπάρκεια του ισχύοντος νομικού πλαισίου της ΕΕ, δηλαδή της οδηγίας 2011/7/ΕΕ (στο εξής: οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών), η οποία δεν διασφαλίζει επαρκή προληπτικά και κατάλληλα αποτρεπτικά μέτρα και της οποίας οι μηχανισμοί επιβολής και είσπραξης είναι ανεπαρκείς[5].

Η αναθεώρηση της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών αντιμετωπίζει αυτές τις ελλείψεις, με απώτερο στόχο τη βελτίωση της πειθαρχίας όλων των εμπλεκομένων (δημόσιες αρχές, μεγάλες εταιρείες και ΜΜΕ) όσον αφορά τις πληρωμές και την προστασία των εταιρειών από τις αρνητικές επιπτώσεις των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές.

Η αναθεώρηση της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών συμπεριλήφθηκε στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2023 στο πλαίσιο του στόχου «Μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή».

• Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Η βελτίωση της συμπεριφοράς όσον αφορά τις πληρωμές στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών είναι ένας από τους στόχους των ανακοινώσεων της Επιτροπής με τίτλο

---

1 Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2019). Report on the evaluation of Invoicing Rules of Directive 2006/112/EC (Έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση των κανόνων τιμολόγησης δυνάμει της οδηγίας 2006/112/ΕΚ). Τελική έκθεση.

2 Ευρωπαϊκή έκθεση πληρωμών για το 2022.

3 Ευρωπαϊκή έκθεση πληρωμών για το 2022.

4 T., Nicolas, *Short-term financial constraints and SMEs' investment decision: evidence from the working capital channel*, Small Business Economics (2021).

5 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu)

«Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020»[6] και «*Στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη»*[7]. Η αναθεώρηση αποτελεί επίσης συνέχεια των συστάσεων που εξέδωσε η πλατφόρμα «Fit for Future» στη γνωμοδότηση που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2021[8] και στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2019[9]. Η παρούσα πρωτοβουλία συμβάλλει επίσης στην επίτευξη των στόχων της ανακοίνωσης με τίτλο «*Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030»*[10]. Στην πραγματικότητα η παρούσα αναθεώρηση έχει σκοπό να καταστήσει δίκαιες τις εμπορικές συναλλαγές, να αυξήσει την ανθεκτικότητα των ΜΜΕ και των αλυσίδων εφοδιασμού, να προωθήσει την ευρύτερη χρήση της ψηφιοποίησης και να βελτιώσει τις χρηματοοικονομικές γνώσεις των επιχειρηματιών. Η οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών αποτελεί μέρος του πίνακα αποτελεσμάτων για το πρόγραμμα βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT)[11].

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών συνδέεται στενά με την οδηγία σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (στο εξής: οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές). Η νομική σχέση μεταξύ των δύο κειμένων εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 17 και 18 και στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Η οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές δεν θίγει τους κανόνες, τους τρόπους επανόρθωσης και τις συνέπειες που ορίζονται στην οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών. Ούτε οι διατάξεις της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών θίγουν τους κανόνες που εφαρμόζονται στον αγροδιατροφικό τομέα για τις συμφωνίες επιμερισμού της αξίας, τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος για τα σχολεία ή ορισμένες πληρωμές για την πώληση σταφυλιών, γλεύκους και οίνου χύδην στον αμπελοοινικό τομέα.

Η οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών ρυθμίζει τις πληρωμές στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ αναθετουσών αρχών και κύριων αναδόχων, καθώς επίσης μεταξύ αναδόχων και των υπεργολάβων τους. Το άρθρο 71 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 88 παράγραφος 7 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες προβλέπουν τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν διατάξεις σχετικά με τις απευθείας πληρωμές σε υπεργολάβους.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Το άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) αποτελεί την κατάλληλη νομική βάση για την επίτευξη των στόχων της παρούσας πρωτοβουλίας. Το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ αποτελεί την κατάλληλη νομική βάση για μέτρα που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 26 της ΣΛΕΕ (εναρμόνιση των εθνικών διατάξεων).

6 COM(2021) 350 final.
7 COM(2020) 103 final.
8 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu)
9 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0042_EL.html
10 COM(2023) 168 final.
11 https://op.europa.eu/webpub/com/refit-scoreboard/en/policy/10/10-6.html

Απαιτείται δράση σε επίπεδο ΕΕ για να διασφαλιστεί ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει τους ελάχιστους κανόνες για την πρόληψη των καθυστερήσεων πληρωμών, τα κατάλληλα μέτρα επιβολής και αποτροπής για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών, καθώς επαρκή μέσα είσπραξης. Στο πλαίσιο αυτό, η στοχευμένη παρέμβαση της ΕΕ υπό τη μορφή της παρούσας πρότασης συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Η ισχύουσα οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών αποτελεί αναδιατύπωση της πρώτης οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών (οδηγία 2000/35/ΕΚ), βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ως εκ τούτου, η αναθεώρησή της εμπίπτει στην κοινή αρμοδιότητα («συντρέχουσα αρμοδιότητα») της ΕΕ και των κυβερνήσεων των κρατών μελών της.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Οι καθυστερήσεις πληρωμών επηρεάζουν όλα τα κράτη μέλη. Η διευκόλυνση της έγκαιρης πραγματοποίησης πληρωμών απαιτεί αυστηρούς και συντονισμένους κανόνες. Η εφαρμογή 27 εθνικών λύσεων θα οδηγούσε πιθανώς σε έλλειψη ενιαίων κανόνων, κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς και υψηλότερο κόστος για τις εταιρείες που πραγματοποιούν διασυνοριακές συναλλαγές. Η δράση της ΕΕ δικαιολογείται επειδή οι καθυστερήσεις πληρωμών επηρεάζουν όλες τις εμπορικές συναλλαγές στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και μεταξύ εταιρειών, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους. Δεδομένου ότι πρόκειται για αναθεώρηση της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας με σκοπό την ενίσχυση των διατάξεών της, μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο σε επίπεδο ΕΕ.

Απαιτείται δράση από μέρους της ΕΕ προκειμένου να θεσπιστούν διατάξεις σχετικά με τους τόκους και τα τέλη αποζημίωσης και να καθοριστούν σαφέστεροι όροι πληρωμής για τις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς επίσης για να θεσπιστούν διατάξεις επιβολής και παρακολούθησης και να διασφαλιστεί η ύπαρξη συνεργειών με το πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρωτοβουλία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου της. Επιβάλλει στις επιχειρήσεις μόνο το κόστος που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων αυτών και την κάλυψη των άμεσων αναγκών των ατόμων για τα οποία προορίζεται (π.χ. εταιρείες, και ειδικότερα ΜΜΕ) με σκοπό την πρόληψη των καθυστερήσεων πληρωμών και την έγκαιρη πραγματοποίηση των πληρωμών.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Το μέσο που επιλέχθηκε είναι κανονισμός, ο οποίος θα αντικαταστήσει την ισχύουσα οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών. Ο κανονισμός έχει πολλά πλεονεκτήματα, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης της διασυνοριακής πτυχής των καθυστερήσεων πληρωμών. Με τον κανονισμό, βασικές πτυχές, όπως ο ορισμός μέγιστης προθεσμίας για τις πληρωμές και μέγιστης διάρκειας για τις διαδικασίες επαλήθευσης, το επιτόκιο υπερημερίας και το ύψος της κατ' αποκοπή αποζημίωσης, θα είναι ίδιες σε ολόκληρη την ΕΕ και θα εφαρμόζονται άμεσα. Ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να θεσπίζουν αυστηρότερες διατάξεις για ορισμένες πτυχές. Ο κανονισμός θεσπίζει υποχρεώσεις όσον αφορά τους φορείς επιβολής, τα συστήματα διαμεσολάβησης, τη διαχείριση πιστώσεων, την κατάρτιση σε θέματα χρηματοοικονομικών γνώσεων και τις καταχρηστικές συμβατικές πρακτικές και διατάξεις, αλλά εναπόκειται στα κράτη μέλη να συμπληρώσουν τις υποχρεώσεις αυτές σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία. Ο νέος κανονισμός θα

ενσωματώσει επίσης τις διατάξεις της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών που δεν επηρεάζονται από την αναθεώρηση.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Το 2015 στο πλαίσιο της εκ των υστέρων αξιολόγησης της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών[12] αξιολογήθηκε η συνάφεια, η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η συνοχή και η ενωσιακή προστιθέμενη αξία της. Η αξιολόγηση οδήγησε στο συμπέρασμα ότι η οδηγία ήταν συναφής και αποτελεσματική και δεν συνεπαγόταν σημαντικό κόστος για τις εταιρείες ή τις δημόσιες αρχές. Ωστόσο, επισήμανε επίσης ότι, λόγω του φόβου αρνητικών επιπτώσεων στις εμπορικές σχέσεις, οι πιστωτές δεν διεκδικούσαν τα δικαιώματα που τους παρείχε η οδηγία σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών. Στη γνωμοδότηση της πλατφόρμας «Fit for Future» για το 2021[13] παρουσιάστηκαν 10 συστάσεις σχετικά με βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα για την αντιμετώπιση των καθυστερήσεων πληρωμών. Τα προτεινόμενα βραχυπρόθεσμα μέτρα περιλαμβάνουν να δοθεί ο ορισμός του όρου «κατάφωρα καταχρηστικές πρακτικές και ρήτρες», να εξεταστεί το ενδεχόμενο αντιστροφής του βάρους της απόδειξης στον οφειλέτη ώστε να μπορούν οι πιστωτές να αποδείξουν ευκολότερα την ύπαρξη κατάχρησης, να παροτρυνθούν οι ΜΜΕ να διεκδικούν τα δικαιώματά τους, μέσω παροχής συμβουλών και πληροφοριών σχετικά με τις προθεσμίες πληρωμής, μέσω διασφάλισης της διαφάνειας ως προς τις προθεσμίες πληρωμής, και μέσω αυτορρύθμισης. Τα προτεινόμενα μακροπρόθεσμα μέτρα περιλαμβάνουν τον περιορισμό των συμβατικών προθεσμιών πληρωμής σε 30 ημέρες κατ' ανώτατο όριο για πληρωμές από μεγάλη εταιρεία σε ΜΜΕ, την ηλεκτρονική τιμολόγηση και την κρατική εποπτεία.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων μερών, συμπεριλαμβανομένων αρχών των κρατών μελών, εταιρειών, ιδίως ΜΜΕ, ενωσιακών και εθνικών επιχειρηματικών ενώσεων, ιδιωτών και εμπειρογνωμόνων από τον ακαδημαϊκό χώρο. Οι δραστηριότητες διαβούλευσης περιλάμβαναν πρόσκληση υποβολής στοιχείων, δημόσια διαβούλευση, ειδική διαβούλευση με τις ΜΜΕ (ομάδα ΜΜΕ), διμερείς συνεντεύξεις με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη και συζητήσεις με εκπροσώπους των κρατών μελών. Οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν χρησιμοποιήθηκαν ως στοιχεία για την πρόταση.

Στην πρόσκληση υποβολής στοιχείων απάντησαν 137 ενδιαφερόμενα μέρη και στη δημόσια διαβούλευση υποβλήθηκαν 117 απαντήσεις από τις 12 Ιανουαρίου έως τις 17 Μαρτίου 2023[14]. Η ομάδα ΜΜΕ[15] λειτούργησε από τις 26 Ιανουαρίου έως τις 16 Μαρτίου 2023 και έλαβε 939 απαντήσεις.

---

12 https://publications.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/400ecc74-9a54-11e5-b3b7-01aa75ed71a1

13 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu).

14 Τα υποβληθέντα σχόλια είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13665-Late-payments-update-of-EU-rules_el.

15 Η ομάδα ΜΜΕ επιτρέπει στην Επιτροπή να συγκεντρώνει τις απόψεις των ΜΜΕ με στοχευμένο τρόπο και διοργανώνεται σε συνεργασία με τους εταίρους της Επιτροπής στο δίκτυο «Enterprise Europe Network».

Η Επιτροπή διοργάνωσε διμερείς συναντήσεις με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη που εκπροσωπούσαν εταιρείες, ιδίως ΜΜΕ[16]. Οι καθυστερήσεις πληρωμών συζητήθηκαν επίσης στις 21 Μαρτίου και στις 31 Μαΐου 2023 κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων του δικτύου απεσταλμένων για τις ΜΜΕ. Πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδριάσεις με την ομάδα εμπειρογνωμόνων για τις καθυστερήσεις πληρωμών[17] στις 10 Οκτωβρίου 2022 και στις 13 Ιανουαρίου 2023. Η μεγάλη πλειονότητα των ενδιαφερομένων μερών επιβεβαίωσε ότι οι καθυστερήσεις πληρωμών επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ.

Σχεδόν όλες οι ομάδες ενδιαφερομένων μερών που συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την αναθεώρηση της οδηγίας. Ωστόσο, ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη επισήμαναν ότι οι αυστηρότεροι κανόνες αντιβαίνουν στη συμβατική ελευθερία των ευρωπαϊκών εταιρειών. Τα περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη υποστήριξαν την επιβολή μέγιστης προθεσμίας πληρωμής στις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, κατά προτίμηση 30 ημερών. Λίγα μόνο ενδιαφερόμενα μέρη τάχθηκαν κατά της ιδέας του περιορισμού των προθεσμιών πληρωμής. Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη υποστήριξαν τη δυνατότητα παροχής κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης πιστώσεων και χρηματοοικονομικών γνώσεων, καθώς και τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου πληρωμών. Από τη διαβούλευση προέκυψε ότι σπάνια καταβάλλονται τόκοι και αποζημιώσεις σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών. Τα ενδιαφερόμενα μέρη τάχθηκαν υπέρ της αυτοματοποίησης της καταβολής τόκων.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Κατά τη συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας, η Επιτροπή χρησιμοποίησε τα αποτελέσματα υφιστάμενων αξιολογήσεων και εκθέσεων: της εκ των υστέρων αξιολόγησης της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών[18], της έκθεσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών (και του συνοδευτικού εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής)[19], του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών[20] και της γνωμοδότησης της πλατφόρμας «Fit for Future» σχετικά με την οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών[21].

Εξετάστηκαν επίσης τα αποτελέσματα μελετών και ερευνών: των ευρωπαϊκών εκθέσεων πληρωμών[22], των εκθέσεων επανεξέτασης των επιδόσεων των ΜΜΕ[23], των μελετών του JRC σχετικά με τις καθυστερήσεις πληρωμών και την επιβίωση των επιχειρήσεων[24] και σχετικά με την εκτίμηση του οικονομικού αντίκτυπου των ταχύτερων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων[25], και των μελετών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων[26], καθώς και σχετικά με την «οικοδόμηση υπεύθυνης νοοτροπίας πληρωμών»[27].

16 Ο κατάλογος των συνεδριάσεων αυτών επισυνάπτεται στην εκτίμηση επιπτώσεων.
17 Μητρώο ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής και άλλων παρεμφερών οργάνων (europa.eu)
18 https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/400ecc74-9a54-11e5-b3b7-01aa75ed71a1
19 COM(2016) 534 final
20 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0042_EL.html
21 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu)
22 https://www.intrum.com/publications/european-payment-report/
23 SME Performance Review (Επανεξέταση των επιδόσεων των ΜΜΕ) (europa.eu)
24 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121059
25 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC130205
26 https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/c8b7391b-9b80-11e8-a408-01aa75ed71a1
27 https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/cb4bc1bd-1467-11ed-8fa0-01aa75ed71a1

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη διάφορες πρόσφατες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Το προτεινόμενο κείμενο του κανονισμού διευκρινίζει ότι η κατ' αποκοπή αποζημίωση οφείλεται ανά τιμολόγιο και όχι ανά σύμβαση, όπως ορίζεται στην προδικαστική απόφαση στην υπόθεση C-585/20 της 20ής Οκτωβρίου 2022[28]. Στην ίδια απόφαση, το Δικαστήριο διευκρίνισε επίσης ότι η διαδικασία επαλήθευσης ή αποδοχής αγαθών ή υπηρεσιών περιλαμβάνεται στη σύμβαση μόνον εφόσον δικαιολογείται από τη φύση των αγαθών ή των υπηρεσιών. Ο προτεινόμενος κανονισμός ενσωματώνει επίσης την απόφαση στην υπόθεση C-122/18 της 28ης Ιανουαρίου 2020, σύμφωνα με την οποία η υποχρέωση που επιβάλλεται στα κράτη μέλη από την οδηγία αφορά την αποτελεσματική τήρηση, εκ μέρους των δημόσιων αρχών τους, των προθεσμιών πληρωμής που η εν λόγω οδηγία προβλέπει[29]. Τέλος, αποσαφηνίζει την ημερομηνία κατά την οποία οι τόκοι υπερημερίας παύουν να υπολογίζονται, σύμφωνα με την προδικαστική απόφαση στην υπόθεση C-256/15 της 15ης Δεκεμβρίου 2016[30].

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέτασε την έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων στις 10 Μαΐου 2023 και εξέδωσε θετική γνώμη με επιφυλάξεις στις 12 Μαΐου 2023[31]. Οι συστάσεις της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου ελήφθησαν υπόψη και ενσωματώθηκαν στην τελική έκδοση της εκτίμησης επιπτώσεων. Η εκτίμηση επιπτώσεων ανέλυσε διάφορες επιλογές πολιτικής για την επίτευξη τριών ειδικών στόχων. Στο πλαίσιο του πρώτου στόχου, «**πρόληψη των καθυστερήσεων πληρωμών**», τα μέτρα πολιτικής που προσδιορίστηκαν **(ΕΠ1)** εστιάζουν στο στάδιο της διαπραγμάτευσης μιας εμπορικής συναλλαγής, διότι οι καθυστερήσεις πληρωμών οφείλονται συχνά σε αδικαιολόγητες ή καταχρηστικές προθεσμίες πληρωμής που ορίζονται στη σύμβαση. Αξιολογήθηκαν διάφορες επιλογές για τη μέγιστη προθεσμία πληρωμής στις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της μέγιστης διάρκειας της διαδικασίας επαλήθευσης για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης των αγαθών ή των υπηρεσιών με τις συμβατικές απαιτήσεις. Αξιολογήθηκε επίσης η επιλογή να καταστούν ευρύτερα διαθέσιμα για τις ΜΜΕ προγράμματα κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης πιστώσεων και χρηματοοικονομικών γνώσεων και να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στα προγράμματα αυτά, ως προληπτικό μέτρο. Στο πλαίσιο του δεύτερου στόχου, «**διευκόλυνση της έγκαιρης πραγματοποίησης των πληρωμών**», τα μέτρα πολιτικής που προσδιορίστηκαν **(ΕΠ2)** αποσκοπούν στην καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών μέσω διασφάλισης της επιβολής των κανόνων πληρωμής και τήρησης των προθεσμιών πληρωμής, καθιστώντας υποχρεωτική την καταβολή τόκων και αποζημίωσης και επανεξετάζοντας το ύψος της κατ' αποκοπή αποζημίωσης. Αξιολογήθηκαν επίσης οι επιλογές σχετικά με την επιβολή και τις συνέργειες με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Όσον αφορά τον τρίτο στόχο «**ενίσχυση των μηχανισμών είσπραξης, διασφάλιση δίκαιων όρων πληρωμής και ανάθεση εξουσιών στις επιχειρήσεις**», τα μέτρα πολιτικής που

---

28 Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2022, BFF Finance Iberia S.A.U. κατά Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (ΕΕ C 53 της 15.2.2021, σ. 19), C-585/20, EU:C:2022:806, σκέψεις 42 και 53.

29 Απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2020, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, C-122/18, EU:C:2020:41, σκέψη 53.

30 Απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2016, Drago Nemec κατά Republika Slovenija, C-256/15, EU:C:2016:954, σκέψη 59.

31 https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-09/SEC_2023_313_1_IMPACT_ASSESSMENT_OPINION_EN_V2_P1_2888389.PDF
https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-09/SWD_2023_313_1_EN_resume_impact_assessment_part1_v3.pdf

προσδιορίστηκαν **(ΕΠ3)** εστιάζουν στον δίκαιο χαρακτήρα και στη διαθεσιμότητα αποτελεσματικών μηχανισμών είσπραξης.

Η **προτιμώμενη επιλογή**: η αξιολόγηση δείχνει ότι κάθε επιλογή έχει δυνητικά οφέλη, αλλά ενέχει επίσης ορισμένους κινδύνους αν εφαρμοστεί μεμονωμένα. Ως εκ τούτου, η προτιμώμενη δέσμη μέτρων συγκεντρώνει τις πλέον αποτελεσματικές επιμέρους επιλογές από τις ΕΠ1, ΕΠ2 και ΕΠ3. Η δέσμη μέτρων έχει πολλά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με κάθε μεμονωμένη επιλογή πολιτικής και εξαλείφει σε μεγάλο βαθμό τους εγγενείς κινδύνους της κάθε επιλογής. Η επιβολή μέγιστης προθεσμίας πληρωμής, όπως προτείνεται στο πλαίσιο της ΕΠ1α, πιθανώς να είναι σημαντικά πιο αποτελεσματική αν συνοδεύεται από ισχυρά μέτρα επιβολής και αποτροπής κατά των καθυστερήσεων πληρωμών, όπως προτείνεται στο πλαίσιο της ΕΠ2α. Η αποτρεπτική ισχύς της αυτόματης καταβολής τόκων και αποζημιώσεων θα ενισχυθεί αν εξαλειφθεί η δυνατότητα καταστρατήγησης των διατάξεων αυτών μέσω διαπραγμάτευσης προθεσμιών πληρωμής που έχουν καταχρηστικά μεγάλη διάρκεια. Τα μέτρα που προτείνονται στο πλαίσιο της ΕΠ3β θα παράσχουν πρόσθετη στήριξη για τη δέσμη μέτρων. Στην εκτίμηση επιπτώσεων διατυπώνεται η συντηρητική παραδοχή ότι η μείωση των καθυστερήσεων πληρωμών κατά 35 % είναι ρεαλιστική, αθροίζοντας τις μειώσεις των καθυστερήσεων πληρωμών κατά 23,4 % από την ΕΠ1, 17,8 % από την ΕΠ2 και 5,5 % από την ΕΠ3, και θεωρώντας δεδομένο ότι οι διάφορες επιλογές επικαλύπτονται ως έναν βαθμό. Η αξιολόγηση της επιλογής που αφορά τη μορφή της νομικής πράξης οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο κανονισμός είναι η προτιμώμενη μορφή.

Προτιμώμενη δέσμη μέτρων πολιτικής 1α+2α+3β
Καθορίζεται μέγιστη προθεσμία πληρωμής 30 ημερών για συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων.
Επιβάλλεται μέγιστη διάρκεια 30 ημερών για τη διαδικασία επαλήθευσης ή αποδοχής (χωρίς παρέκκλιση).
Τα κράτη μέλη της ΕΕ διευκολύνουν τη διαθεσιμότητα προγραμμάτων κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης πιστώσεων και χρηματοοικονομικών γνώσεων, συμπεριλαμβανομένων εργαλείων ψηφιακών πληρωμών για τις ΜΜΕ.
Αυτοματοποιείται η καταβολή τόκων υπερημερίας (απαλείφεται η έννοια της «απαίτησης») και αποσαφηνίζεται η ημερομηνία κατά την οποία οι τόκοι παύουν να υπολογίζονται.
Οφείλεται κατ' αποκοπή αποζημίωση για κάθε συναλλαγή για την οποία η πληρωμή πραγματοποιήθηκε καθυστερημένα· η αποζημίωση αυτή αυξάνεται σε 50 EUR για να ληφθεί υπόψη ο πληθωρισμός.
Τα κράτη μέλη της ΕΕ ορίζουν φορείς αρμόδιους για την επιβολή του νόμου, οι οποίοι διενεργούν έρευνες με δική τους πρωτοβουλία ή κατόπιν καταγγελίας και έχουν την εξουσία να επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις και να δημοσιοποιούν τα ονόματα των παραβατών. Χρησιμοποιούνται ψηφιακά εργαλεία για αποτελεσματικότερη επιβολή της νομοθεσίας.
Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να βεβαιώνονται ότι η πληρωμή που καταβλήθηκε στον κύριο ανάδοχο έχει αποδοθεί στους άμεσους υπεργολάβους.
Τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να θεσπίσουν εθνικό σύστημα διαμεσολάβησης για την επίλυση διαφορών σχετικά με πληρωμές σε εμπορικές συναλλαγές.
Τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να αντιμετωπίσουν το ζήτημα των καταχρηστικών συμβατικών ρητρών και πρακτικών μέσω του εθνικού τους δικαίου

Η προτιμώμενη δέσμη συνεπάγεται ορισμένες εφάπαξ δαπάνες για τις επιχειρήσεις. Ο καθορισμός μέγιστης προθεσμίας πληρωμής 30 ημερών και η υποχρεωτική καταβολή τόκων συνεπάγεται εφάπαξ κόστος προσαρμογής για την επικαιροποίηση των τυποποιημένων όρων, ώστε να αντικατοπτρίζονται οι μέγιστες προθεσμίες πληρωμής (56,1 εκατ. EUR) και τα

προσαρμοσμένα τέλη αποζημίωσης (243 εκατ. EUR). Ωστόσο, αν υιοθετηθούν από κοινού και οι δύο επιλογές πολιτικής, μπορούν να πραγματοποιηθούν και οι δύο αλλαγές με μία προσαρμογή (243 εκατ. EUR). Η προτιμώμενη δέσμη μέτρων επιβάλλει στους οφειλέτες επαναλαμβανόμενο κόστος επιβολής της αυτόματης καταβολής αποζημίωσης (τόκοι 228,3 εκατ. EUR, τέλη 3,23 δισ. EUR) —ποσό που συνιστά άμεσο όφελος για τους πιστωτές— και επαναλαμβανόμενο κόστος επιβολής άμεσων κανονιστικών προστίμων (136,8 εκατ. EUR). Το κόστος αυτό αποφεύγεται πλήρως αν οι εταιρείες τηρούν τους κανόνες και πραγματοποιούν τις πληρωμές τους εγκαίρως. Το συνολικό καθαρό οικονομικό όφελος θα είναι θετικό, διότι οι ταμειακές ροές θα καταστούν πιο προβλέψιμες και πιο εύκολα διαχειρίσιμες για τις εταιρείες. Το διοικητικό κόστος στο οποίο θα υποβάλλονται οι κύριοι ανάδοχοι στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων έργων προκειμένου να αποδείξουν ότι κατέβαλαν τις οφειλόμενες πληρωμές στους υπεργολάβους ανέρχεται σε 2,2 εκατ. EUR για ολόκληρη την ΕΕ.

Η προτιμώμενη επιλογή θα ωφελήσει τις δημόσιες αρχές με διάφορους τρόπους. Το κύριο όφελος προέρχεται από τη συνολική αναμενόμενη μείωση των καθυστερήσεων πληρωμών, η οποία συνεπάγεται μείωση των πτωχεύσεων και των σχετικών δαπανών για τα δημόσια ταμεία. Τα διοικητικά πρόστιμα που μπορούν να εισπράττουν οι εθνικοί φορείς επιβολής από εταιρείες που καθυστερούν τις πληρωμές τους, τα οποία εκτιμώνται έως του ποσού των 136,8 εκατ. EUR, μπορούν επίσης να συμβάλουν στην κάλυψη των δαπανών των φορέων επιβολής. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει επίσης να επωφελούνται από τα συστήματα διαμεσολάβησης που προβλέπονται στην ΕΠ3β, τόσο άμεσα (αν η δημόσια αρχή επιθυμεί να επιλύσει μια διαφορά με προμηθευτή) όσο και έμμεσα (μέσω μείωσης του φόρτου για το δικαστικό σύστημα).

Οι δημόσιες αρχές θα επιβαρυνθούν με κάποιο κόστος. Η παροχή πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης πιστώσεων και χρηματοοικονομικών/ψηφιακών γνώσεων συνεπάγεται κάποιο κόστος προσαρμογής, ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίον τα κράτη μέλη διαρθρώνουν τη στήριξή τους, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να δοθεί οριστική εκτίμηση του κόστους. Το επαναλαμβανόμενο κόστος επιβολής για την αυτόματη καταβολή τόκων και τελών αποζημίωσης σε συναλλαγές μεταξύ κυβερνήσεων και επιχειρήσεων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 37,2 εκατ. EUR και 0,53 δισ. EUR ετησίως αντίστοιχα. Το κόστος αυτό μπορεί να αποφευχθεί αν οι πληρωμές πραγματοποιούνται εγκαίρως. Η αναθεώρηση των τυποποιημένων συμβατικών όρων ώστε να συμπεριληφθούν νέα τέλη αποζημίωσης συνεπάγεται κόστος 10 EUR ανά φορέα, όπως προτείνεται στο πλαίσιο της ΕΠ2. Τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν φορείς επιβολής ή συστήματα διαμεσολάβησης θα πρέπει να τους/τα συστήσουν και να τους/τα τηρούν σε λειτουργία, γεγονός που συνεπάγεται επαναλαμβανόμενο κόστος επιβολής του οποίου το ύψος εκτιμάται σε 60-65 εκατ. EUR ετησίως (φορείς επιβολής) και 10-40 εκατ. EUR ετησίως (υπηρεσίες διαμεσολάβησης) για την ΕΕ. Η επαλήθευση της έγκαιρης καταβολής πληρωμών στους υπεργολάβους στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων έργων σύμφωνα με τις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, οπότε το δυνητικό επαναλαμβανόμενο κόστος επιβολής δεν θα απαιτούσε πρόσθετους πόρους.

Η παρούσα πρωτοβουλία συμβάλλει στην επίτευξη διαφόρων στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ). Συμβάλλοντας έμμεσα στην οικονομική ανάπτυξη, θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον στην ενιαία αγορά (ΣΒΑ 8). Οι διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη επιβεβαίωσαν ότι οι καθυστερήσεις πληρωμών αποτελούν την κύρια αιτία άγχους και ανησυχίας και υπονομεύουν την εμπιστοσύνη στην αγορά. Η αύξηση της διαθεσιμότητας της διαχείρισης πιστώσεων και των χρηματοοικονομικών γνώσεων, καθώς και η διευκόλυνση της σχετικής πρόσβασης, βελτιώνει την ποιοτική εκπαίδευση (ΣΒΑ 4). Καθιστώντας τα

πράγματα πιο δίκαια, αυξάνοντας την πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικά προσιτών πιστώσεων, και διευκολύνοντας την ένταξή τους στις αξιακές αλυσίδες και τις αγορές, η παρούσα αναθεώρηση συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΒΑ 9. Η παρούσα αναθεώρηση συνάδει με τους στόχους κλιματικής ουδετερότητας του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Ο προτεινόμενος κανονισμός θα επιτύχει την απλούστευση με μια ενιαία και δεσμευτική προσέγγιση για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών, η οποία θα ισχύει για τις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών, χωρίς ιδιαίτερη μεταχείριση για τις ΜΜΕ. Όλα τα μέτρα έχουν σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τις ΜΜΕ, αλλά εν τέλει θα επωφεληθούν από αυτά οι εταιρείες όλων των μεγεθών. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις επηρεάζονται περισσότερο από τις καθυστερήσεις πληρωμών από ό,τι οι υπόλοιπες ΜΜΕ, τα αναμενόμενα οφέλη είναι πιθανότερο να επιτευχθούν υπό τη μορφή καλύτερων επιδόσεων για τις εταιρείες που απασχολούν από μηδέν έως εννέα εργαζομένους.

Τα οφέλη της απλούστευσης θα προέλθουν από τον καθορισμό αυστηρών και ομοιόμορφων προθεσμιών πληρωμής που θα οδηγήσουν σε λιγότερο χρονοβόρες διαπραγματεύσεις. Η επιβολή μέγιστης προθεσμίας πληρωμής θα μειώσει τον «παράγοντα φόβου» που αντιμετωπίζουν οι μικρότεροι παράγοντες της αγοράς, οι οποίοι επί του παρόντος αποδέχονται συχνά καταχρηστικές προθεσμίες πληρωμής όταν συναλλάσσονται με μεγαλύτερους παράγοντες της αγοράς. Τουλάχιστον το 30 % των ΜΜΕ της ΕΕ αναμένεται να επωφεληθούν άμεσα από τη διάταξη αυτή. Ο συνδυασμός μέγιστης προθεσμίας πληρωμής και μέτρων αποτροπής, όπως η αυτόματη καταβολή τόκων και (αυξημένης) αποζημίωσης, αναμένεται να μειώσει τον αριθμό των τιμολογίων που εξοφλούνται καθυστερημένα, καθώς επίσης να μειώσει σημαντικά το κόστος που συνδέεται με την ταλαιπωρία και τη δαπάνη χρόνου που προκύπτουν από την ανάληψη δράσης κατά των κακοπληρωτών. Ο αριθμός των ανθρωποημερών που δαπανά ετησίως μια εταιρεία για να αναλάβει δράση κατά των καθυστερήσεων πληρωμών εκτιμάται από 5 ημέρες στη Γερμανία έως πάνω από 15 ημέρες στην Ισπανία[32]. Ακόμη και με βάση πολύ συντηρητικές παραδοχές, με την αποτροπή των καθυστερήσεων πληρωμών θα μπορούσαν να εξοικονομηθούν συνολικά 27,4 εκατομμύρια ανθρωποώρες ετησίως στην οικονομία της ΕΕ των 27, ποσό που ισοδυναμεί με 5 845,4 εκατ. EUR.

Η επιβολή μέγιστης διάρκειας για την προθεσμία πληρωμής και τη διαδικασία επαλήθευσης θα συμβάλει στην αύξηση της προβλεψιμότητας των ταμειακών ροών. Με την παρούσα πρόταση θα διασφαλιστεί επίσης η ανακατανομή της οικονομικής επιβάρυνσης και του κόστους με δίκαιους όρους, διασφαλίζοντας ότι κάθε εταιρεία πληρώνει για τη ρευστότητα που χρειάζεται. Επί του παρόντος, είναι ιδιαίτερα επαχθές από διοικητική άποψη για τις μικρότερες επιχειρήσεις ή για τις εταιρείες με ασθενέστερη θέση στην αγορά να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση με κόστος που συνυπολογίζει το επίπεδο κινδύνου τους. Ταυτόχρονα, καθυστερώντας τις πληρωμές τους, οι εταιρείες που βρίσκονται σε λιγότερο επισφαλή θέση και για τις οποίες η εξασφάλιση χρηματοδότησης είναι ευκολότερη και λιγότερο δαπανηρή εξασφαλίζουν εύκολη εμπορική πίστωση.

[32] https://www.sage.com/en-gb/blog/wp-content/uploads/sites/10/2017/12/Domino-Effect-Late-Payments-Research-Sage.pdf

Τέλος, με την πρόταση θα είναι ευκολότερο για τις εταιρείες να διεκδικούν τα δικαιώματά τους εφόσον θα διευκολυνθεί η πρόσβασή τους σε αποτελεσματική διαδικασία είσπραξης μέσω διαμεσολάβησης, δεδομένου ότι επί του παρόντος η μόνη διαθέσιμη διαδικασία είναι η δικαστική, που είναι συχνά πιο δαπανηρή και πιο χρονοβόρα. Η διαμεσολάβηση θα επιτρέψει στις εταιρείες να εξοικονομούν 27 εκατ. EUR ετησίως χάρη στην αποφυγή των δικαστικών διαδικασιών.

- **Αντίκτυπος στην ανταγωνιστικότητα**

Η παρούσα πρόταση είναι πιθανό να έχει θετικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα όσον αφορά τις τιμές/κόστος και την καινοτομία. Όταν διασφαλίζουν αυξημένες, σταθερότερες και πιο προβλέψιμες συγκεντρωτικές ταμειακές ροές, οι εταιρείες διαθέτουν μεγαλύτερη ρευστότητα για να επενδύουν στην καινοτομία ή μπορούν να μετακυλίουν τις μειώσεις του κόστους στους καταναλωτές. Το κόστος χρηματοδότησης μειώνεται, καθώς οι τράπεζες χρηματοδοτούν άμεσα τους κινδύνους των πελατών τους. Η προτεινόμενη πρωτοβουλία θα καταστήσει επίσης πιο προβλέψιμες τις προϋποθέσεις για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα τη διασφάλιση ευνοϊκότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Αυτό αναμένεται να ωφελήσει όλους τους παράγοντες της αγοράς, αλλά με μεγαλύτερο αντίκτυπο στις ΜΜΕ απ' ό, τι στις μεγάλες εταιρείες. Οι μεγάλες εταιρείες είναι πιθανότερο να προβαίνουν σε καθυστερήσεις πληρωμών από ό,τι οι ΜΜΕ, επομένως είναι πιθανότερο να επωμιστούν μέρος του κόστους που προσδιορίζεται στην προτιμώμενη επιλογή πολιτικής.

Από την άποψη της διεθνούς ανταγωνιστικότητας, οι εταιρείες που πραγματοποιούν εισαγωγικές ή εξαγωγικές συναλλαγές αντιμετωπίζουν κατ' ανάγκην αναντιστοιχίες ως προς τη διάρκεια των προθεσμιών πληρωμής (μεταξύ των πληρωτέων και εισπρακτέων λογαριασμών τους). Οι εταιρείες θα πρέπει να διαχειρίζονται τους κινδύνους που προκύπτουν από αυτές τις αναντιστοιχίες, για παράδειγμα συμφωνώντας με τους διεθνείς εταίρους τους σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο της σύμβασης, όπου θα καθορίζεται το συμβαλλόμενο μέρος που θα αναλαμβάνει τους εν λόγω κινδύνους. Στη συνέχεια, εναπόκειται στο εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος να βρει τον κατάλληλο τρόπο χρηματοδότησης της αναντιστοιχίας. Αυτό προϋποθέτει ότι οι κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου μη πληρωμής, αντιμετωπίζονται από τους παρόχους χρηματοδότησης του εμπορίου σύμφωνα με τους όρους της αγοράς (π.χ. μέσω προκαταβολών σε μετρητά, πιστωτικής επιστολής, ανοικτών λογαριασμών ή αποστολών επί παρακαταθήκη[33]). Αυτές οι λύσεις χρηματοδότησης του εμπορίου περιορίζουν σημαντικά τον αντίκτυπο της θέσπισης υποχρεωτικής μέγιστης προθεσμίας πληρωμής.

Όταν πρόκειται για διεθνείς συναλλαγές, ο κίνδυνος να επιλέγουν οι εταιρείες συστηματικά μεγάλες προθεσμίες πληρωμής σύμφωνα με τη νομοθεσία τρίτων χωρών με σκοπό να εξασφαλίζουν πλεονέκτημα έναντι των εταιρειών που επιμένουν να εφαρμόζουν τους κανόνες της ΕΕ εκτιμάται επίσης ότι είναι περιορισμένος. Πολλές χώρες-εταίροι της ΕΕ, όπως ο Καναδάς, οι ΗΠΑ, η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο, εφαρμόζουν ήδη νομοθεσία για τις καθυστερήσεις πληρωμών. Το σενάριο αυτό δεν έχει όντως επαληθευτεί στην ΕΕ, όπου ορισμένες χώρες όπως οι Κάτω Χώρες έχουν επιβάλει αυστηρότερη νομοθεσία για τις πληρωμές σε σύγκριση με άλλες χώρες.

[33] https://www.trade.gov/methods-payment

- **Λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις στον τομέα των ΤΠΕ**

Η οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών άρχισε να ισχύει σε ένα περιβάλλον όπου το επίπεδο ψηφιοποίησης ήταν σημαντικά χαμηλότερο. Κατά τα 10 έτη υλοποίησής της, η ψηφιοποίηση είχε σημαντικό αντίκτυπο σε όλες τις πτυχές της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου διαχείρισης των εταιρειών, μετασχηματίζοντας τον τρόπο με τον οποίον οι εταιρείες επικοινωνούν ή διαθέτουν στην αγορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Τα μέτρα της παρούσας πρότασης εντάσσονται σε αυτό το σύγχρονο περιβάλλον και, ως εκ τούτου, είναι «εξ ορισμού ψηφιακά».

Τα ψηφιακά εργαλεία και οι ψηφιακές λύσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε ορισμένα από τα προτεινόμενα μέτρα και θα επηρεάσουν τη σκοπιμότητα και την οικονομική αποδοτικότητά τους. Αυτό ισχύει για την υποχρέωση ορισμού φορέων αρμόδιων για την επιβολή των κανόνων πληρωμής. Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να παροτρύνουν τις ΜΜΕ να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία που τις βοηθούν να πληρώνονται ταχύτερα, και να διευκολύνουν την πρόσβασή τους σε προγράμματα κατάρτισης σε θέματα χρηματοοικονομικών γνώσεων και διαχείρισης πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων κατάρτισης σχετικά με τον τρόπο χρήσης των ψηφιακών εργαλείων πληρωμών.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η παρούσα πρόταση θα στηρίξει την εφαρμογή του άρθρου 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων σχετικά με την επιχειρηματική ελευθερία. Η έγκαιρη πραγματοποίηση πληρωμών ενισχύει την εμπιστοσύνη στην αγορά και τονώνει την επιχειρηματικότητα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η παρούσα πρόταση αναμένεται να έχει ορισμένες δημοσιονομικές επιπτώσεις στα κράτη μέλη. Οι επιπτώσεις αυτές περιγράφονται στο σχετικό τμήμα της εκτίμησης επιπτώσεων.

Η πρόταση δεν αναμένεται να επηρεάσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ με κανέναν τρόπο. Το υφιστάμενο παρατηρητήριο πληρωμών της ΕΕ[34] θα μπορούσε να στηρίξει την παρακολούθηση της πρότασης με τη χρήση υφιστάμενων πόρων.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Ο βαθμός επιτυχίας της παρούσας πρωτοβουλίας θα μετρηθεί με βάση την επίτευξη των εξής στόχων:

- μείωση κατά 35 % του ποσοστού των εταιρειών που αναφέρουν τις καθυστερήσεις πληρωμών ως πρόβλημα (η πρόοδος θα μετρηθεί σε σχέση με την τιμή αναφοράς από την έρευνα του 2022 σχετικά με την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση για όλες τις εταιρείες: ο στόχος είναι 28 %, με βασική τιμή το 43 %)·

[34] https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/late-payment-directive/eu-payment-observatory_el#:~:text=The%20EU%20Observatory%20of%20Payments,commercial%20transactions%20in%20the%20EU.

- μείωση κατά 35 % του ποσοστού των εταιρειών σε κάθε επιμέρους κατηγορία μεγέθους που αναφέρουν τις καθυστερήσεις πληρωμών ως πρόβλημα (η πρόοδος θα μετρηθεί σε σχέση με τις βασικές τιμές της έρευνας του 2022 σχετικά με την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση για τις κατηγορίες μεγέθους, και ο στόχος είναι μεταξύ 26 % και 31 %, με βασικές τιμές που κυμαίνονται μεταξύ 40 % και 47 %).

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί και θα αξιολογήσει τον αντίκτυπο των επιλογών πολιτικής στις καθυστερήσεις πληρωμών 4 έτη μετά την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου κανονισμού. Η εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ και ο αντίκτυπός τους θα μπορούσαν να παρακολουθούνται σε ετήσιες εκθέσεις που εκπονούν τα κράτη μέλη με δική τους πρωτοβουλία, οι οποίες συμπληρώνονται από εκθέσεις του ιδιωτικού τομέα εκπονούμενες από τρίτους. Οι εκθέσεις αυτές περιέχουν συνήθως λεπτομέρειες σχετικά με τις επιδόσεις όσον αφορά τις πληρωμές στον τομέα των συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων στα κράτη μέλη και τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ, καθώς και τη δραστηριότητα των αρχών επιβολής όσον αφορά, για παράδειγμα, τον αριθμό των καταγγελιών που ελήφθησαν και τον αριθμό των ερευνών που κινήθηκαν. Οι ετήσιες εκθέσεις θα πρέπει να συζητούνται από την Επιτροπή και τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Το υφιστάμενο παρατηρητήριο πληρωμών της ΕΕ θα μπορούσε επίσης να παρέχει στήριξη, υπό τη μορφή θεματικών εκθέσεων, όπου απαιτείται.

Περισσότερες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένου μη εξαντλητικού καταλόγου πιθανών δεικτών παρακολούθησης, παρέχονται στο παράρτημα 24 της εκτίμησης επιπτώσεων.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το **άρθρο 1** (Πεδίο εφαρμογής) επιβεβαιώνει το ισχύον πεδίο εφαρμογής και διευκρινίζει ότι ο κανονισμός δεν θα εφαρμόζεται σε πληρωμές για συναλλαγές με τους καταναλωτές, σε πληρωμές στο πλαίσιο αποζημίωσης και σε πληρωμές που συνδέονται με χρέη τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαδικασίας αφερεγγυότητας, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών που αποτελούν αντικείμενο αναδιάρθρωσης χρέους. Η ισχύουσα οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών αναφέρει όλες αυτές τις εξαιρέσεις, αλλά το παρόν νέο κείμενο τις αποσαφηνίζει καλύτερα, ενσωματώνοντάς τις όλες στο άρθρο 1.

Το **άρθρο 2** (Ορισμοί) διατηρεί τους περισσότερους ορισμούς της ισχύουσας οδηγίας και προσθέτει νέους ορισμούς για τους όρους «διαδικασία αποδοχής ή επαλήθευσης», «οφειλέτης» και «πιστωτής».

Το **άρθρο 3** (Προθεσμίες πληρωμής) είναι αυστηρότερο από τα άρθρα 3 και 4 της ισχύουσας οδηγίας, εφόσον περιορίζει την προθεσμία πληρωμής και τη διάρκεια της διαδικασίας αποδοχής ή επαλήθευσης σε 30 ημέρες κατ' ανώτατο όριο και απαλείφει κάθε αναφορά στην έννοια των κατάφωρα καταχρηστικών πρακτικών και ρητρών.

Καταργούνται οι εξαιρέσεις για μέγιστη προθεσμία πληρωμής 60 ημερών για τις αρχές παροχής υγειονομικής περίθαλψης και τις δημόσιες αρχές που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β) της ισχύουσας οδηγίας.

Το άρθρο αυτό εξηγεί ότι οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν θίγουν συντομότερες προθεσμίες που μπορεί να προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο.

Το **άρθρο 4** (Πληρωμές σε υπεργολάβους στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων) είναι μια νέα διάταξη που έχει σκοπό να στηρίξει την απόδοση των πληρωμών στους παράγοντες που βρίσκονται πιο κάτω στην αλυσίδα εφοδιασμού όταν πρόκειται για συμβάσεις δημόσιων

έργων, εφόσον απαιτεί από τον κύριο ανάδοχο να αποδείξει ότι έχει καταβάλει τις οφειλόμενες πληρωμές στους άμεσους υπεργολάβους.

Το **άρθρο 5** (Τόκοι υπερημερίας) αποτελεί νέα διάταξη. Βασίζεται στις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 της ισχύουσας οδηγίας και διευκρινίζει ότι οι τόκοι υπερημερίας καθίστανται αυτομάτως πληρωτέοι όταν πληρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις. Απαιτεί επίσης από τον οφειλέτη να παρέχει στον πιστωτή όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί ότι το τιμολόγιο μπορεί να γίνει δεκτό. Το εν λόγω νέο άρθρο 5 διευκρινίζει επίσης ότι οι τόκοι υπερημερίας υπολογίζονται έως την καταβολή του αρχικού κεφαλαίου, σύμφωνα με τη νομολογία.

Το **άρθρο 6** (Επιτόκιο υπερημερίας) είναι νέο. Εναρμονίζει το επιτόκιο υπερημερίας.

Το **άρθρο 7** (Χρονοδιαγράμματα πληρωμής) αντικατοπτρίζει τα όσα ορίζονται στο άρθρο 5 της ισχύουσας οδηγίας.

Το **άρθρο 8** (Αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης) αντιστοιχεί στο άρθρο 6 της ισχύουσας οδηγίας. Ευθυγραμμίζει την κατ' αποκοπή αποζημίωση με τον πληθωρισμό και διευκρινίζει ότι το εν λόγω κατ' αποκοπή ποσό καταβάλλεται για κάθε μεμονωμένη συναλλαγή για την οποία η πληρωμή πραγματοποιείται καθυστερημένα.

Το **άρθρο 9** (Άκυρες συμβατικές ρήτρες και πρακτικές) είναι νέο. Αντικαθιστά το άρθρο 7 της ισχύουσας οδηγίας. Καταργεί την έννοια του «κατάφωρα καταχρηστικού χαρακτήρα» και θεσπίζει κατάλογο των πρακτικών που είναι άκυρες βάσει του κανονισμού.

Το **άρθρο 10** (Παρακράτηση της κυριότητας) αντιστοιχεί στο άρθρο 9 της ισχύουσας οδηγίας.

Το **άρθρο 11** (Διαφάνεια) αντιστοιχεί στο άρθρο 8 της ισχύουσας οδηγίας.

Το **άρθρο 12** (Διαδικασίες είσπραξης για μη αμφισβητούμενες απαιτήσεις) αντιστοιχεί στο άρθρο 10 της ισχύουσας οδηγίας.

Το **άρθρο 13** (Αρχές επιβολής) είναι νέο. Ορίζει ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ορίσουν εθνικές αρχές αρμόδιες για την επιβολή του κανονισμού, οι οποίες θα συνεργάζονται με την Επιτροπή και με άλλες σχετικές εθνικές αρχές επιβολής.

Το **άρθρο 14** (Εξουσίες των αρχών επιβολής) είναι νέο. Απαριθμεί τις εξουσίες που πρέπει να διαθέτουν οι αρχές επιβολής για να εξασφαλίζουν την εφαρμογή του κανονισμού.

Το **άρθρο 15** (Καταγγελίες και εμπιστευτικότητα) είναι νέο. Καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους οι πιστωτές και οι ενώσεις πιστωτών μπορούν να υποβάλλουν καταγγελίες για καθυστερήσεις πληρωμών, καθώς και τις υποχρεώσεις που υπέχουν οι αρχές επιβολής όσον αφορά τις καταγγελίες.

Το **άρθρο 16** (Εναλλακτική επίλυση διαφορών) είναι νέο. Προωθεί την εθελοντική χρήση αποτελεσματικών και ανεξάρτητων μηχανισμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για την ταχύτερη τακτοποίηση των διαφορών μεταξύ πιστωτών και οφειλετών, χωρίς να βλάπτεται η εμπορική τους σχέση.

Το **άρθρο 17** (Ψηφιακά εργαλεία, κατάρτιση σε θέματα διαχείρισης πιστώσεων και χρηματοοικονομικών γνώσεων) είναι νέο. Στόχος του είναι να διασφαλίσει τη χρήση

ψηφιακών εργαλείων για την επιβολή του κανονισμού και την προώθηση εργαλείων διαχείρισης πιστώσεων και κατάρτισης σε θέματα χρηματοοικονομικών γνώσεων για τις ΜΜΕ, ώστε να μειωθούν οι καθυστερήσεις πληρωμών.

Το **άρθρο 18** (Έκθεση) αντιστοιχεί στο άρθρο 11 της ισχύουσας οδηγίας και ορίζει ότι η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού 4 έτη μετά την έναρξη ισχύος του.

Το **άρθρο 19** (Κατάργηση) αντιστοιχεί στο άρθρο 13 της ισχύουσας οδηγίας, κατόπιν προσαρμογής για κανονισμό.

Το **άρθρο 20** (Έναρξη ισχύος και εφαρμογή) αντιστοιχεί στο άρθρο 14 της ισχύουσας οδηγίας, κατόπιν προσαρμογής για κανονισμό.

2023/0323 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[1],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η πλειονότητα των αγαθών και των υπηρεσιών παρέχονται στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς από οικονομικούς φορείς σε άλλους οικονομικούς φορείς και σε δημόσιες αρχές με προθεσμιακή πληρωμή, βάσει της οποίας ο προμηθευτής παρέχει στον πελάτη του χρόνο να εξοφλήσει το τιμολόγιο, όπως έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών ή όπως καθορίζεται στο τιμολόγιο του προμηθευτή ή όπως ορίζεται από τον νόμο.

(2) Πολλές πληρωμές στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των οικονομικών φορέων ή μεταξύ των οικονομικών φορέων και των δημόσιων αρχών πραγματοποιούνται αργότερα από την ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση ή που καθορίζεται στους γενικούς εμπορικούς όρους ή από τον νόμο.

(3) Οι καθυστερήσεις πληρωμών επηρεάζουν άμεσα τη ρευστότητα και την προβλεψιμότητα των ταμειακών ροών, αυξάνοντας έτσι τις ανάγκες για κεφάλαια κίνησης και υπονομεύοντας την πρόσβαση μιας εταιρείας σε εξωτερική χρηματοδότηση. Αυτό επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα, μειώνει την παραγωγικότητα, οδηγεί σε απολύσεις, αυξάνει την πιθανότητα αφερεγγυότητας και πτώχευσης και συνιστά κρίσιμο εμπόδιο για την ανάπτυξη. Οι επιζήμιες επιπτώσεις των καθυστερήσεων πληρωμών εξαπλώνονται κατά μήκος των αλυσίδων εφοδιασμού, καθώς η καθυστέρηση πληρωμής μετακυλίεται συχνά στους προμηθευτές. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι οποίες βασίζονται σε τακτικές και προβλέψιμες ροές μετρητών, επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από αυτές τις αρνητικές συνέπειες. Επομένως, οι καθυστερήσεις πληρωμών αποτελούν πρόβλημα για την ενωσιακή οικονομία λόγω των αρνητικών οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών τους.

[1] ΕΕ C της , σ. .

(4) Παρότι ο δικαστικός διακανονισμός των απαιτήσεων που συνδέονται με τις καθυστερήσεις πληρωμών διευκολύνεται ήδη με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 805/2004[2], (ΕΚ) αριθ. 1896/2006[3], (ΕΚ) αριθ. 861/2007[4] και (ΕΕ) αριθ. 1215/2012[5] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για να αποτρέπονται οι καθυστερήσεις πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν συμπληρωματικές διατάξεις.

(5) Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συναλλάσσονται σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά υπό συνθήκες που διασφαλίζουν ότι οι διασυνοριακές συναλλαγές δεν συνεπάγονται μεγαλύτερους κινδύνους από τις εγχώριες πωλήσεις. Η εφαρμογή ουσιωδώς διαφορετικών κανόνων για τις εγχώριες και τις διασυνοριακές συναλλαγές θα οδηγούσε σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

(6) Η οδηγία 2011/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[6] ορίζει κανόνες για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές. Το 2019 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εντόπισε διάφορες ελλείψεις στην εν λόγω οδηγία. Στη Στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη[7] διατυπώθηκε έκκληση προκειμένου να διασφαλιστεί για τις ΜΜΕ ένα περιβάλλον χωρίς καθυστερήσεις πληρωμών και να ενισχυθεί η επιβολή της οδηγίας 2011/7/ΕΕ. Το 2021 η πλατφόρμα «Fit for Future» επισήμανε στη γνωμοδότησή της κρίσιμα ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας. Οι κύριες ελλείψεις που εντοπίστηκαν σε αυτές τις πρωτοβουλίες αφορούν: τις διφορούμενες διατάξεις σχετικά με τον «κατάφωρα καταχρηστικό» χαρακτήρα των προθεσμιών πληρωμής στις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, τις καταχρηστικές πρακτικές πληρωμών και τις προθεσμίες για τις διαδικασίες αποδοχής και επαλήθευσης, την κατ' αποκοπή αποζημίωση, την ασυμμετρία των κανόνων περί προθεσμιών πληρωμής ανάμεσα στις συναλλαγές μεταξύ κυβερνήσεων και επιχειρήσεων και στις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων· την απουσία μέγιστης προθεσμίας πληρωμής για εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, την απουσία παρακολούθησης της συμμόρφωσης και επιβολής, την απουσία εργαλείων για την καταπολέμηση των ασυμμετριών πληροφόρησης· καθώς και εργαλείων για την ανάληψη δράσης από μέρους των πιστωτών κατά των οφειλετών τους, και την έλλειψη συνεργειών με το πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις.

(7) Για την αντιμετώπιση των ελλείψεων αυτών, η οδηγία 2011/7/ΕΕ θα πρέπει να αντικατασταθεί.

---

2 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 15).

3 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (ΕΕ L 399 της 30.12.2006, σ. 1).

4 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 1).

5 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1).

6 Οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές (ΕΕ L 48 της 23.2.2011, σ. 1).

7 COM(2020) 103 final.

(8) Θα πρέπει να θεσπιστούν διατάξεις για την αποφυγή καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, οι οποίες συνίστανται στην παράδοση αγαθών ή στην παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής, ανεξάρτητα από το αν πραγματοποιούνται μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, όταν οι τελευταίες/-οι είναι οφειλέτες, δεδομένου ότι οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς διεκπεραιώνουν σημαντικό όγκο πληρωμών προς επιχειρήσεις.

(9) Οι δημόσιες συμβάσεις έργων και οι οικοδομικές εργασίες και οι εργασίες μηχανικού πολύ συχνά υπόκεινται σε υπερβολικά μεγάλες προθεσμίες πληρωμής και σε καθυστερήσεις. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται και σε αυτές τις δραστηριότητες.

(10) Οι συναλλαγές με τους καταναλωτές, οι πληρωμές στο πλαίσιο αποζημίωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών από ασφαλιστικές εταιρείες, και οι υποχρεώσεις πληρωμής που μπορούν να ακυρωθούν, να αναβληθούν ή να αρθούν στο πλαίσιο διαδικασιών αφερεγγυότητας ή αναδιάρθρωσης ή σε σχέση με αυτές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών προληπτικής αναδιάρθρωσης δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1023[8] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(11) Η καθυστέρηση πληρωμής αποτελεί παράβαση συμβατικής υποχρέωσης η οποία είναι οικονομικά ελκυστική για τους οφειλέτες λόγω των χαμηλών ή ανύπαρκτων τόκων υπερημερίας που επιβάλλονται στις καθυστερήσεις πληρωμών ή της βραδύτητας των διαδικασιών είσπραξης. Για να αντιστραφεί ριζικά η τάση αυτή και να αποτρέπονται οι καθυστερήσεις πληρωμών, απαιτείται αποφασιστική στροφή προς την υιοθέτηση νοοτροπίας έγκαιρης πραγματοποίησης πληρωμών, στο πλαίσιο της οποίας ο αποκλεισμός του δικαιώματος χρέωσης τόκου θα είναι άκυρος. Συνεπώς, οι συμβατικές προθεσμίες πληρωμής θα πρέπει να περιοριστούν σε 30 ημερολογιακές ημέρες τόσο για τις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων όσο και για τις συναλλαγές μεταξύ κυβερνήσεων και επιχειρήσεων, όπου οφειλέτης είναι η δημόσια αρχή.

(12) Οι διαδικασίες αποδοχής ή επαλήθευσης για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης των παρεχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών με τις συμβατικές απαιτήσεις, καθώς και επαλήθευσης της ορθότητας και της συμμόρφωσης του τιμολογίου, χρησιμοποιούνται συχνά για την εσκεμμένη παράταση της προθεσμίας πληρωμής. Συνεπώς, η συμπερίληψή τους στη σύμβαση θα πρέπει να δικαιολογείται αντικειμενικά από την ιδιαίτερη φύση της εν λόγω σύμβασης ή από ορισμένα χαρακτηριστικά της[9]. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να είναι δυνατόν να προβλέπεται σε σύμβαση μια τέτοια διαδικασία επαλήθευσης ή αποδοχής μόνο όταν αυτό προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, όταν είναι αναγκαίο, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των αγαθών ή των υπηρεσιών. Για να αποφευχθεί η χρήση της διαδικασίας αποδοχής ή επαλήθευσης για την παράταση της προθεσμίας πληρωμής, η σύμβαση θα πρέπει να περιγράφει σαφώς τις λεπτομέρειες της εν λόγω διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς της. Για τον ίδιο σκοπό, ο οφειλέτης θα πρέπει να κινεί τη διαδικασία επαλήθευσης ή αποδοχής αμέσως μόλις παραλάβει από τον πιστωτή τα αγαθά και/ή τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της εμπορικής συναλλαγής, ανεξάρτητα από το αν ο πιστωτής

---

8 Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, περί πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 18).

9 Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2022, BFF Finance Iberia S.A.U. κατά Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (ΕΕ C 53 της 15.2.2021, σ. 19), C-585/20, EU:C:2022:806, σκέψη 53.

έχει εκδώσει τιμολόγιο ή ισοδύναμη αίτηση πληρωμής. Για να μην τεθεί σε κίνδυνο η επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού, είναι σκόπιμο να καθοριστεί μέγιστη διάρκεια για τη διαδικασία αποδοχής ή επαλήθευσης.

(13) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει συντομότερες προθεσμίες που ενδεχομένως προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο και είναι ευνοϊκότερες για τον πιστωτή.

(14) Οι δημόσιες συμβάσεις μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη βελτίωση των επιδόσεων όσον αφορά τις πληρωμές. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστούν ενισχυμένες συνέργειες μεταξύ των πολιτικών και των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και των στόχων για τις έγκαιρες πληρωμές. Ειδικότερα όσον αφορά τα δημόσια κατασκευαστικά έργα, οι υπεργολάβοι συχνά δεν πληρώνονται εγκαίρως από τον κύριο ανάδοχο, ακόμη και όταν οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς έχουν καταβάλει τις συμβατικές πληρωμές στον κύριο ανάδοχο, προκαλώντας έτσι δυνητικά επιζήμιες αλυσιδωτές επιπτώσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο οι ανάδοχοι να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς σχετικά με τις πληρωμές που πραγματοποιούν προς τους άμεσους υπεργολάβους τους.

(15) Για λόγους συνέπειας με την ενωσιακή νομοθεσία, ο ορισμός των όρων «αναθέτουσες αρχές» και «αναθέτοντες φορείς» στις οδηγίες 2014/23/ΕΕ[10], 2014/24/ΕΕ[11], 2014/25/ΕΕ[12] και 2009/81/ΕΚ[13] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θα πρέπει να ισχύει για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

(16) Οι οφειλόμενοι τόκοι υπερημερίας θα πρέπει να υπολογίζονται σε ημερήσια βάση ως απλοί τόκοι. Οι τόκοι υπερημερίας είναι πρόσθετοι προς το οφειλόμενο ποσό. Ο οφειλέτης θεωρείται πλέον ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του μόνον όταν ο πιστωτής εισπράξει την πληρωμή του οφειλόμενου ποσού, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων τόκων και της κατ' αποκοπή αποζημίωσης. Το ποσό των τόκων υπερημερίας θα πρέπει να εξακολουθεί να υπολογίζεται έως την καταβολή του οφειλόμενου ποσού στον πιστωτή.

(17) Ο πιστωτής δεν θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα παραίτησης από το δικαίωμα είσπραξης τόκων υπερημερίας, δεδομένου ότι οι τόκοι υπερημερίας έχουν διττό σκοπό: να αντισταθμίσουν μέρος της ζημίας που υπέστη ο πιστωτής λόγω της καθυστέρησης και να επιβάλουν κυρώσεις στον οφειλέτη για την αθέτηση της σύμβασης. Για να διευκολυνθεί η είσπραξη των τόκων και της αποζημίωσης σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής από μέρους του πιστωτή, το δικαίωμα που έχει ο πιστωτής να εισπράξει τα οικεία ποσά θα πρέπει να είναι αυτόματο, εκτός αν η καθυστέρηση πληρωμής δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του οφειλέτη.

---

10 Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

11 Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

12 Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

13 Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

(18) Είναι αναγκαία η ικανή αποζημίωση των πιστωτών για τα έξοδα είσπραξης που οφείλονται στις καθυστερήσεις πληρωμών, ώστε να αποτρέπονται τέτοιου είδους καθυστερήσεις. Τα εν λόγω έξοδα θα πρέπει να περιλαμβάνουν την είσπραξη του διοικητικού κόστους και την αποζημίωση για το εσωτερικό κόστος που οφείλεται στην καθυστέρηση της πληρωμής και θα πρέπει να αθροίζονται με τον τόκο υπερημερίας για κάθε επιμέρους εμπορική συναλλαγή για την οποία η πληρωμή πραγματοποιήθηκε με καθυστέρηση, όπως ορίζει το Δικαστήριο[14]. Το ελάχιστο κατ' αποκοπή ποσό της αποζημίωσης για τα έξοδα είσπραξης πρέπει να καθορίζεται με την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων, σύμφωνα με τις οποίες το εθνικό δικαστήριο μπορεί να χορηγεί στον πιστωτή αποζημίωση για κάθε πρόσθετη ζημία που συνδέεται με την καθυστερημένη πληρωμή του οφειλέτη.

(19) Θα πρέπει να είναι δυνατή η πραγματοποίηση πληρωμών με δόσεις ή κλιμακωτών πληρωμών. Ωστόσο, κάθε επιμέρους δόση ή πληρωμή θα πρέπει να καταβάλλεται σύμφωνα με τους συμφωνημένους όρους και να υπόκειται στους κανόνες περί εκπρόθεσμων πληρωμών που περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό.

(20) Εκτός από το κατ' αποκοπή ποσό για την κάλυψη των εσωτερικών εξόδων είσπραξης, οι πιστωτές θα πρέπει να έχουν και δικαίωμα εύλογης αποζημίωσης για άλλα έξοδα είσπραξης που προκύπτουν εξαιτίας της υπερημερίας του οφειλέτη. Στα εν λόγω έξοδα θα πρέπει να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, αυτά που προέκυψαν για τους πιστωτές εξαιτίας της χρήσης δικηγόρου ή οργανισμού είσπραξης οφειλών.

(21) Θα πρέπει να αποφεύγεται η κατάχρηση της συμβατικής ελευθερίας εις βάρος του πιστωτή. Ως εκ τούτου, όταν μια συμβατική ρήτρα ή μια πρακτική που αφορά την ημερομηνία ή την προθεσμία πληρωμής, την πληρωμή ή το επιτόκιο υπερημερίας, την αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης, την παράταση της διαδικασίας επαλήθευσης ή αποδοχής ή την εσκεμμένη καθυστέρηση ή παρεμπόδιση της αποστολής του τιμολογίου δεν είναι σύμφωνη με τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να είναι άκυρη.

(22) Για να ενταθούν οι προσπάθειες για την πρόληψη της κατάχρησης της συμβατικής ελευθερίας εις βάρος των πιστωτών, οργανώσεις επίσημα αναγνωρισμένες ότι εκπροσωπούν επιχειρήσεις και οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον στην εκπροσώπηση επιχειρήσεων θα πρέπει να μπορούν να προσφεύγουν σε εθνικά δικαστήρια ή διοικητικές αρχές για να αποτρέπουν τις καθυστερήσεις πληρωμών.

(23) Για να είναι εγγυημένη η πλήρης καταβολή του οφειλόμενου ποσού, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι ο πωλητής διατηρεί την κυριότητα των αγαθών ωσότου εξοφληθεί πλήρως το τίμημα, εφόσον έχει συμφωνηθεί ρητώς παρακράτηση της κυριότητας μεταξύ του αγοραστή και του πωλητή πριν από την παράδοση των αγαθών.

(24) Για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί διαφάνεια όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Για να διασφαλιστεί η εφαρμογή των ορθών επιτοκίων, είναι σημαντικό να δημοσιοποιούνται τα επιτόκια από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

(25) Οι κυρώσεις για τις καθυστερήσεις πληρωμών μπορούν να λειτουργήσουν αποτρεπτικά μόνον αν συνοδεύονται από ταχείες και αποτελεσματικές για τον πιστωτή διαδικασίες είσπραξης. Ως εκ τούτου, όλοι οι πιστωτές που είναι

[14] Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2022, BFF Finance Iberia S.A.U. κατά Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, C-585/20, ECLI:EU:C:2022:806.

εγκατεστημένοι στην Ένωση θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους ταχείες διαδικασίες είσπραξης για μη αμφισβητούμενες απαιτήσεις.

(26) Για να διευκολυνθεί και να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν αρχές αρμόδιες για την επιβολή του, οι οποίες θα εκπληρώνουν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους με αντικειμενικό και δίκαιο τρόπο και θα διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των δημόσιων αρχών. Οι εν λόγω αρχές επιβολής θα πρέπει να διενεργούν έρευνες με δική τους πρωτοβουλία, να ενεργούν κατόπιν καταγγελίας και να έχουν την εξουσία, μεταξύ άλλων, να επιβάλλουν κυρώσεις και να δημοσιεύουν τις αποφάσεις τους σε τακτική βάση. Επιπροσθέτως, για να διασφαλιστεί αποτελεσματικότερη επιβολή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία στο μέτρο του δυνατού.

(27) Για να εξασφαλιστούν εύκολα και προσβάσιμα μέσα είσπραξης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν την εθελοντική χρήση αποτελεσματικού και ανεξάρτητου μηχανισμού εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για την τακτοποίηση διαφορών που αφορούν πληρωμές σε εμπορικές συναλλαγές.

(28) Τα τιμολόγια θεμελιώνουν απαίτηση πληρωμής και συνιστούν σημαντικά έγγραφα στην αλυσίδα των συναλλαγών που αφορούν την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, μεταξύ άλλων για τον προσδιορισμό προθεσμιών πληρωμής. Είναι σημαντικό να προωθηθούν συστήματα που να παρέχουν ασφάλεια δικαίου όσον αφορά την ακριβή ημερομηνία παραλαβής των τιμολογίων από τους οφειλέτες, μεταξύ άλλων και στον τομέα της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, στο πλαίσιο της οποίας η παραλαβή τιμολογίων θα μπορούσε να δημιουργεί ηλεκτρονικό τεκμήριο και η οποία υπάγεται εν μέρει στις διατάξεις περί τιμολόγησης της οδηγίας 2006/112/ΕΚ[15] του Συμβουλίου και της οδηγίας 2014/55/ΕΚ[16] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

(29) Η αποτελεσματική πρόσβαση των επιχειρήσεων, και ειδικότερα των ΜΜΕ, σε προγράμματα κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης πιστώσεων και χρηματοοικονομικών γνώσεων μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στη μείωση των καθυστερήσεων πληρωμών, στη διατήρηση βέλτιστων ταμειακών ροών, στη μείωση του κινδύνου αθέτησης υποχρεώσεων και στην αύξηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης. Ωστόσο, οι ΜΜΕ συχνά δεν έχουν την ικανότητα να επενδύσουν σε τέτοια προγράμματα κατάρτισης, ενώ επί του παρόντος είναι πολύ περιορισμένος ο όγκος των προγραμμάτων και του υλικού κατάρτισης που εστιάζουν στην ενίσχυση των γνώσεων των ΜΜΕ όσον αφορά τη διαχείριση πιστώσεων και τιμολογίων. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να μεριμνούν ώστε να υπάρχουν προγράμματα κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης πιστώσεων και χρηματοοικονομικών γνώσεων διαθέσιμα και προσβάσιμα για τις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων για την έγκαιρη καταβολή πληρωμών.

(30) Ορισμένες διατάξεις του παρόντος κανονισμού συνδέονται με τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[17]. Η σχέση μεταξύ των οδηγιών 2011/7/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/633 εξηγείται στις αιτιολογικές

---

15 Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

16 Οδηγία 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων (ΕΕ L 133 της 6.5.2014, σ. 1).

17 Οδηγία (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 111 της 25.4.2019, σ. 59).

σκέψεις 17 και 18 και στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/633. Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αντικαθιστά την οδηγία 2011/7/ΕΕ, δεν θα πρέπει να θίγει τους κανόνες που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/633, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που εφαρμόζονται στις πληρωμές οι οποίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος για τα σχολεία[18] και των συμφωνιών επιμερισμού της αξίας[19], καθώς και ορισμένες πληρωμές για την πώληση σταφυλιών, γλεύκους και οίνου χύδην στον αμπελοοινικό τομέα[20], με εξαίρεση τους χρόνους που ισχύουν για τις μέγιστες προθεσμίες πληρωμής όσον αφορά την προμήθεια μη αλλοιώσιμων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Ωστόσο, ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν εθνικές διατάξεις που εφαρμόζονται στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων, οι οποίες προβλέπουν αυστηρότερους όρους πληρωμής ή διαφορετικό υπολογισμό των προθεσμιών πληρωμής, διαφορετική ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας και διαφορετικές διαδικασίες επαλήθευσης και αποδοχής για τους προμηθευτές γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που είναι ευνοϊκότερες για τον πιστωτή.

(31) Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι η καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να ενισχυθεί με τον τρόπο αυτόν η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και ειδικότερα των ΜΜΕ. Οι στόχοι αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι η εφαρμογή εθνικών λύσεων θα οδηγούσε πιθανώς σε έλλειψη ενιαίων κανόνων, κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς και υψηλότερο κόστος για τις εταιρείες που πραγματοποιούν διασυνοριακές συναλλαγές. Ως εκ τούτου, οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο. Συνεπώς, η Ένωση μπορεί να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(32) Για να δοθεί επαρκής χρόνος σε όλους τους εμπλεκομένους ώστε να θεσπίσουν τις ρυθμίσεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, η εφαρμογή του θα πρέπει να αναβληθεί. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί καλύτερη προστασία των πιστωτών, οι εμπορικές συναλλαγές για τις οποίες η πληρωμή πρόκειται να πραγματοποιηθεί μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού υπόκεινται στις διατάξεις του, έστω και αν η σχετική σύμβαση έχει υπογραφεί πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του,

---

18 Άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).

19 Άρθρο 172α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).

20 Άρθρο 147α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις πληρωμές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών, όταν οφειλέτης είναι η δημόσια αρχή, οι οποίες οδηγούν στην παράδοση αγαθών ή στην παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής (στο εξής: εμπορικές συναλλαγές).

2. Στην παράδοση αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θα πρέπει να συμπεριληφθούν η σχεδίαση και η εκτέλεση δημόσιων έργων, κατασκευαστικών έργων και έργων πολιτικού μηχανικού.

3. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε καμία από τις κάτωθι πληρωμές:

   α) πληρωμές για συναλλαγές με καταναλωτές·

   β) πληρωμές στο πλαίσιο αποζημίωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών από ασφαλιστικές εταιρείες·

   γ) πληρωμές που απορρέουν από υποχρεώσεις οι οποίες μπορούν να ακυρωθούν, να αναβληθούν ή να αρθούν στο πλαίσιο διαδικασιών αφερεγγυότητας ή αναδιάρθρωσης ή σε σχέση με αυτές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών προληπτικής αναδιάρθρωσης βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1023[21] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4. Με εξαίρεση το άρθρο 3 παράγραφος 1, ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2019/633.

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «επιχείρηση»: κάθε οργανισμός, ανεξάρτητα από τη μορφή και τον τρόπο χρηματοδότησής του, που ασκεί ανεξάρτητη οικονομική ή επαγγελματική δραστηριότητα·

2) «δημόσια αρχή»: κάθε αναθέτουσα αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ·

3) «καθυστέρηση πληρωμής»: η μη πραγματοποίηση πληρωμής εντός της συμβατικής ή νόμιμης προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 3·

4) «οφειλόμενο ποσό»: το ποσό που θα έπρεπε να έχει καταβληθεί εντός της συμβατικής ή νόμιμης προθεσμίας πληρωμής που ορίζεται στο άρθρο 3, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμοζόμενων φόρων, δασμών, τελών ή επιβαρύνσεων που καθορίζονται στο τιμολόγιο ή την ισοδύναμη αίτηση πληρωμής·

[21] Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, περί πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 18).

5) «εκτελεστός τίτλος»: κάθε απόφαση ή διαταγή πληρωμής που εκδίδεται από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή, ιδιωτικό συμφωνητικό ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που εκδίδεται, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι προσωρινά εκτελεστά, είτε προς άμεση καταβολή είτε για πληρωμή σε δόσεις, το οποίο παρέχει στον πιστωτή τη δυνατότητα να απαιτήσει την είσπραξη του χρέους με αναγκαστική εκτέλεση έναντι του οφειλέτη·

6) «παρακράτηση της κυριότητας»: κάθε συμβατική συμφωνία, με βάση την οποία ο πωλητής διατηρεί την κυριότητα των πωλούμενων αγαθών ωσότου εξοφληθεί πλήρως το τίμημα·

7) «διαδικασία αποδοχής ή ελέγχου»: η διαδικασία για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης των παραδοθέντων αγαθών ή των παρασχεθεισών υπηρεσιών με τις απαιτήσεις της σύμβασης·

8) «οφειλέτης»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε δημόσια αρχή που οφείλει πληρωμή για παραδοθέν αγαθό ή για παρασχεθείσα υπηρεσία·

9) «πιστωτής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε δημόσια αρχή που παρέδωσε αγαθά σε οφειλέτη ή παρείχε υπηρεσίες σε οφειλέτη.

Άρθρο 3

Προθεσμίες πληρωμής

1. Στις εμπορικές συναλλαγές, η προθεσμία πληρωμής δεν υπερβαίνει τις 30 ημερολογιακές ημέρες, από την ημερομηνία παραλαβής από τον οφειλέτη του τιμολογίου ή ισοδύναμης αίτησης πληρωμής, υπό την προϋπόθεση ότι ο οφειλέτης έχει παραλάβει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η εν λόγω προθεσμία ισχύει για τις συναλλαγές τόσο μεταξύ επιχειρήσεων όσο και μεταξύ δημόσιων αρχών και επιχειρήσεων. Η ίδια προθεσμία πληρωμής ισχύει επίσης για την προμήθεια μη αλλοιώσιμων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων σε τακτική και μη τακτική βάση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i) δεύτερη περίπτωση και στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) δεύτερη περίπτωση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/633, εκτός αν τα κράτη μέλη προβλέπουν μικρότερη προθεσμία πληρωμής για τα εν λόγω προϊόντα.

2. Διαδικασία αποδοχής ή επαλήθευσης μπορεί να προβλέπεται κατ’ εξαίρεση από το εθνικό δίκαιο μόνον όταν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο λόγω της ειδικής φύσης των αγαθών ή των υπηρεσιών. Στην περίπτωση αυτή, η σύμβαση περιγράφει λεπτομερώς τη διαδικασία αποδοχής ή επαλήθευσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς της.

3. Όταν η σύμβαση προβλέπει διαδικασία αποδοχής ή επαλήθευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, η μέγιστη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας δεν υπερβαίνει τις 30 ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή των υπηρεσιών από τον οφειλέτη, έστω και αν η προμήθεια των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών πραγματοποιήθηκε πριν από την έκδοση του τιμολογίου ή ισοδύναμης αίτησης πληρωμής. Στην περίπτωση αυτή, ο οφειλέτης κινεί τη διαδικασία αποδοχής ή επαλήθευσης αμέσως μόλις παραλάβει από τον πιστωτή τα αγαθά και/ή τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της εμπορικής συναλλαγής. Η προθεσμία πληρωμής δεν υπερβαίνει τις 30 ημερολογιακές ημέρες από τη διενέργεια της εν λόγω διαδικασίας.

4. Η προθεσμία πληρωμής που ορίζεται στην παράγραφο 1 είναι η μέγιστη προθεσμία πληρωμής και δεν θίγει τυχόν μικρότερη προθεσμία που ενδέχεται να προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 4

Πληρωμές σε υπεργολάβους στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων

1. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και 2009/81/ΕΚ[22] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, οι ανάδοχοι παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία στις αναθέτουσες αρχές ή στους αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια των εν λόγω οδηγιών ότι, κατά περίπτωση, έχουν καταβάλει τις οφειλόμενες πληρωμές στους άμεσους υπεργολάβους τους που συμμετέχουν στην εκτέλεση της σύμβασης εντός των προθεσμιών και σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Τα αποδεικτικά στοιχεία μπορούν να λάβουν τη μορφή γραπτής δήλωσης του αναδόχου και υποβάλλονται από τον ανάδοχο στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα πριν από κάθε αίτηση πληρωμής ή, το αργότερο, ταυτόχρονα με κάθε αίτηση πληρωμής.

2. Όταν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δεν έχει λάβει τα αποδεικτικά στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1 ή έχει πληροφορηθεί ότι ο κύριος ανάδοχος έχει καθυστερήσει να καταβάλει πληρωμές στους άμεσους υπεργολάβους του, η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας ενημερώνει αμελλητί την αρχή επιβολής του οικείου κράτους μέλους.

Άρθρο 5

Τόκοι υπερημερίας

1. Σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής, ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει τόκους υπερημερίας, εκτός αν ο οφειλέτης δεν ευθύνεται για την καθυστέρηση της πληρωμής.

2. Οι τόκοι υπερημερίας καθίστανται αυτομάτως πληρωτέοι από τον οφειλέτη στον πιστωτή, χωρίς να απαιτείται όχληση από μέρους του πιστωτή, εφόσον πληρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

   α) ο πιστωτής έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της σύμβασης και του νόμου·

   β) ο οφειλέτης έχει παραλάβει το τιμολόγιο ή ισοδύναμη αίτηση πληρωμής·

   γ) ο πιστωτής δεν έχει εισπράξει το οφειλόμενο ποσό που προσδιορίζεται στο τιμολόγιο ή στην ισοδύναμη αίτηση πληρωμής εντός της συμβατικής ή νόμιμης προθεσμίας πληρωμής που ορίζεται στο άρθρο 3.

3. Ο πιστωτής δεν μπορεί να παραιτηθεί από το δικαίωμά του να εισπράξει τόκους υπερημερίας.

4. Η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου, ή της ισοδύναμης αίτησης πληρωμής, δεν αποτελεί αντικείμενο συμβατικής συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και του πιστωτή.

[22] Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ.

5. Ο οφειλέτης παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες στον πιστωτή για να διασφαλίσει την αποδοχή και τη διεκπεραίωση από τον οφειλέτη του τιμολογίου ή της ισοδύναμης αίτησης πληρωμής του πιστωτή, μόλις το/την παραλάβει.

6. Όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2, οι τόκοι υπερημερίας αρχίζουν να υπολογίζονται αφότου επέλθει το τελευταίο από τα κάτωθι γεγονότα:

   α) παραλαβή από τον οφειλέτη του τιμολογίου ή άλλης ισοδύναμης αίτησης πληρωμής·

   β) παραλαβή από τον οφειλέτη των αγαθών ή των υπηρεσιών.

7. Οι τόκοι υπερημερίας υπολογίζονται ωσότου καταβληθεί το οφειλόμενο ποσό.

Άρθρο 6
Επιτόκιο υπερημερίας

1. Το επιτόκιο υπερημερίας ισούται με το επιτόκιο αναφοράς προσαυξημένο κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες.

2. Τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ διασφαλίζουν ότι το επιτόκιο αναφοράς αντιστοιχεί σε ένα από τα ακόλουθα:

   α) στο επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης·

   β) στο οριακό επιτόκιο το οποίο προκύπτει από τη διαδικασία της προσφοράς με κυμαινόμενο επιτόκιο για τις πλέον πρόσφατες πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας·

3. Στα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ το επιτόκιο αναφοράς είναι το επιτόκιο που ορίζει η εθνική κεντρική τράπεζα του κράτους μέλους.

4. Το επιτόκιο αναφοράς για το πρώτο εξάμηνο του σχετικού έτους είναι το επιτόκιο που ίσχυε την 1η Ιανουαρίου του εν λόγω έτους. Το επιτόκιο αναφοράς για το δεύτερο εξάμηνο του σχετικού έτους είναι το επιτόκιο που ίσχυε την 1η Ιουλίου του εν λόγω έτους.

Άρθρο 7
Χρονοδιαγράμματα πληρωμής

Όταν η πληρωμή πραγματοποιείται βάσει χρονοδιαγραμμάτων που προβλέπουν την καταβολή του οφειλόμενου ποσού σε δόσεις και οποιαδήποτε από τις δόσεις δεν καταβληθεί έως τη συμφωνημένη προθεσμία, οι τόκοι υπερημερίας που αναφέρονται στο άρθρο 5 υπολογίζονται με βάση το τυχόν ληξιπρόθεσμο ποσό. Καταβάλλεται επίσης αποζημίωση σύμφωνα με το άρθρο 8.

Άρθρο 8
Αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης

1. Όταν οι τόκοι υπερημερίας καθίστανται πληρωτέοι σύμφωνα με το άρθρο 5, ο οφειλέτης οφείλει αυτοδικαίως στον πιστωτή κατ' αποκοπή αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης η οποία ανέρχεται στο κατ' αποκοπή ποσό των 50 EUR ανά εμπορική συναλλαγή.

2. Η κατ' αποκοπή αποζημίωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καταβάλλεται από τον οφειλέτη στον πιστωτή ως αποζημίωση για τα έξοδα είσπραξης του τελευταίου, χωρίς να απαιτείται όχληση.

3. Ο πιστωτής δεν μπορεί να παραιτηθεί από το δικαίωμα είσπραξης της κατ' αποκοπή αποζημίωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

4. Εκτός από την κατ' αποκοπή αποζημίωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο πιστωτής δικαιούται να ζητήσει από τον οφειλέτη εύλογη αποζημίωση για τυχόν έξοδα είσπραξης που υπερβαίνουν το ποσό της κατ' αποκοπή αποζημίωσης και οφείλονται σε καθυστέρηση πληρωμής από μέρους του οφειλέτη.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του πιστωτή να εισπράξει οποιαδήποτε άλλη αποζημίωση.

Άρθρο 9

Άκυρες συμβατικές ρήτρες και πρακτικές

1. Οι κάτωθι συμβατικές ρήτρες και πρακτικές είναι άκυρες:

   α) καθορισμός της προθεσμίας πληρωμής κατά παράβαση του άρθρου 3·

   β) αποκλεισμός ή περιορισμός του δικαιώματος του πιστωτή να εισπράξει τους τόκους υπερημερίας που προβλέπονται στο άρθρο 5 ή του δικαιώματος αποζημίωσης για τα έξοδα είσπραξης που προβλέπεται στο άρθρο 8·

   γ) παράταση της διάρκειας της διαδικασίας επαλήθευσης ή αποδοχής πέραν της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3·

   δ) εσκεμμένη καθυστέρηση ή παρεμπόδιση του χρόνου αποστολής του τιμολογίου.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχουν επαρκή και αποτελεσματικά μέσα για τον τερματισμό των συμβατικών ρητρών και πρακτικών που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 περιλαμβάνουν τη δυνατότητα μιας επίσημα αναγνωρισμένης οργάνωσης εκπροσώπησης πιστωτών ή οργανώσεων που έχουν έννομο συμφέρον για την εκπροσώπηση επιχειρήσεων να προσφεύγουν στα δικαστήρια ή στα αρμόδια διοικητικά όργανα.

Άρθρο 10

Παρακράτηση της κυριότητας

Ο πιστωτής διατηρεί την κυριότητα των αγαθών ωσότου εξοφληθεί πλήρως το τίμημα, εφόσον έχει συμφωνηθεί ρητώς παρακράτηση της κυριότητας μεταξύ του οφειλέτη και του πιστωτή πριν από την παράδοση των αγαθών.

Άρθρο 11

Διαφάνεια

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν πλήρη διαφάνεια όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, μεταξύ άλλων με τη δημοσίευση του ισχύοντος επιτοκίου υπερημερίας.

2. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί στο διαδίκτυο στοιχεία σχετικά με τα ισχύοντα επιτόκια υπερημερίας που ισχύουν στα κράτη μέλη.

Άρθρο 12

Διαδικασίες είσπραξης για μη αμφισβητούμενες απαιτήσεις

1. Εκδίδεται προς τους πιστωτές εκτελεστός τίτλος, μεταξύ άλλων με ταχεία διαδικασία και ασχέτως του ύψους της οφειλής, εντός 90 ημερολογιακών ημερών από την κατάθεση της αγωγής ή αίτησης του πιστωτή στο δικαστήριο ή σε άλλη αρμόδια αρχή, εφόσον δεν υπάρχει αμφισβήτηση της οφειλής και της σχετικής διαδικασίας.

2. Κατά τον υπολογισμό της κατά την παράγραφο 1 προθεσμίας δεν λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

   α) οι προθεσμίες κοινοποίησης ή επίδοσης εγγράφων·

   β) τυχόν καθυστερήσεις για τις οποίες ευθύνεται ο πιστωτής.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1896/2006.

Άρθρο 13

Αρχές επιβολής

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή περισσότερες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού (στο εξής: αρχή επιβολής).

2. Κατά περίπτωση, οι αρχές επιβολής λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την τήρηση των προθεσμιών πληρωμής.

3. Οι αρχές επιβολής συνεργάζονται αποτελεσματικά μεταξύ τους και με την Επιτροπή και παρέχουν αμοιβαία συνδρομή στο πλαίσιο ερευνών που έχουν διασυνοριακή διάσταση.

4. Οι αρχές επιβολής συντονίζουν τις δραστηριότητές τους με άλλες αρχές που είναι αρμόδιες για την επιβολή άλλης ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων μέσω υποχρεώσεων ανταλλαγής πληροφοριών.

5. Οι αρχές επιβολής διαβιβάζουν τις καταγγελίες που λαμβάνουν σχετικά με καθυστερήσεις πληρωμών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων στις αρμόδιες αρχές επιβολής δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2019/633.

Άρθρο 14

Εξουσίες των αρχών επιβολής

1. Οι αρχές επιβολής διαθέτουν τους πόρους και την εμπειρογνωσία που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και έχουν τις κάτωθι εξουσίες:

   α) την εξουσία να κινούν και να διενεργούν έρευνες αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας·

   β) την εξουσία να απαιτούν από τους πιστωτές και τους οφειλέτες να παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διενέργεια ερευνών σχετικά με καθυστερήσεις πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές·

   γ) την εξουσία να διενεργούν αιφνιδιαστικές επιτόπιες επιθεωρήσεις στο πλαίσιο των ερευνών τους·

   δ) την εξουσία να λαμβάνουν αποφάσεις με τις οποίες διαπιστώνεται παράβαση του παρόντος κανονισμού και απαιτείται από τον οφειλέτη να καταβάλει

τόκους υπερημερίας σύμφωνα με το άρθρο 5 ή απαιτείται από τον οφειλέτη να καταβάλει αποζημίωση στον πιστωτή σύμφωνα με το άρθρο 8·

ε) την εξουσία να επιβάλλουν ή να κινούν διαδικασία για την επιβολή προστίμων και άλλων κυρώσεων, καθώς και προσωρινών μέτρων, στα πρόσωπα που ευθύνονται για την παράβαση·

στ) την εξουσία να απαιτούν από τον οφειλέτη να τερματίσει την παράβαση·

ζ) την εξουσία να δημοσιεύουν τις αποφάσεις που αναφέρονται στα στοιχεία δ), ε) και στ).

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβιάσεων των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν, [έως…/αμελλητί], τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 15

Καταγγελίες και εμπιστευτικότητα

1. Οι πιστωτές δύνανται να υποβάλλουν καταγγελίες είτε στην αρχή επιβολής του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι οι ίδιοι είτε στην αρχή επιβολής του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο οφειλέτης. Η αρχή επιβολής στην οποία υποβάλλεται η καταγγελία είναι αρμόδια για την επιβολή του παρόντος κανονισμού.

2. Οργανώσεις επίσημα αναγνωρισμένες ότι εκπροσωπούν πιστωτές ή οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον στην εκπροσώπηση επιχειρήσεων έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελία στις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 13 κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσοτέρων των μελών τους ή, κατά περίπτωση, ενός ή περισσοτέρων μελών των οργανισμών-μελών τους, όταν τα εν λόγω μέλη θεωρούν ότι θίγονται από παραβίαση του παρόντος κανονισμού.

3. Κατόπιν αιτήματος του καταγγέλλοντος, η αρχή επιβολής λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για τη δέουσα προστασία της ταυτότητας του καταγγέλλοντος. Ο καταγγέλλων προσδιορίζει τυχόν πληροφορίες για τις οποίες ζητά εμπιστευτικότητα.

4. Η αρχή επιβολής που παραλαμβάνει την καταγγελία ενημερώνει τον καταγγέλλοντα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την παραλαβή της καταγγελίας για τον τρόπο με τον οποίον προτίθεται να δώσει συνέχεια στην καταγγελία.

5. Σε περίπτωση που μια αρχή επιβολής θεωρεί ότι δεν υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να δοθεί συνέχεια σε καταγγελία, ενημερώνει τον καταγγέλλοντα σχετικά με τους λόγους της απόφασής της εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την παραλαβή της καταγγελίας.

6. Σε περίπτωση που μια αρχή επιβολής θεωρεί ότι υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να δοθεί συνέχεια σε καταγγελία, κινεί, διενεργεί και περατώνει έρευνα της καταγγελίας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

7. Όταν η αρχή επιβολής διαπιστώνει ότι ο οφειλέτης έχει παραβεί τον παρόντα κανονισμό, απαιτεί από τον οφειλέτη να τερματίσει την παράνομη πρακτική.

Άρθρο 16

Εναλλακτική επίλυση διαφορών

1. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των πιστωτών να υποβάλλουν καταγγελίες δυνάμει του άρθρου 15 και των υποχρεώσεων και εξουσιών των αρχών επιβολής που ορίζονται στα άρθρα 13, 14 και 15, τα κράτη μέλη προωθούν την εθελοντική χρήση αποτελεσματικών και ανεξάρτητων μηχανισμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για την τακτοποίηση διαφορών μεταξύ οφειλετών και πιστωτών.

2. Οι μηχανισμοί εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που χρησιμοποιούνται για διαφορές σχετικές με καθυστερήσεις πληρωμών παροτρύνουν τους εμπλεκομένους σε μια διαφορά να βρουν οι ίδιοι τη λύση, και χαρακτηρίζονται από ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα ως προς το κόστος, ενώ παράλληλα διατηρούν κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ των εμπλεκομένων.

Άρθρο 17

Ψηφιακά εργαλεία, κατάρτιση σε θέματα διαχείρισης πιστώσεων και χρηματοοικονομικών γνώσεων

1. Στο μέτρο του δυνατού, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία για την αποτελεσματική επιβολή του παρόντος κανονισμού.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εργαλεία διαχείρισης πιστώσεων και τα προγράμματα κατάρτισης σε θέματα χρηματοοικονομικών γνώσεων είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων για την έγκαιρη πραγματοποίηση πληρωμών.

Άρθρο 18

Έκθεση

Έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = 4 έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 19

Κατάργηση

Η οδηγία 2011/7/ΕΕ καταργείται.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

2. Εφαρμόζεται από [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = 12 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].

3. Οι εμπορικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, έστω και αν η υποκείμενη σύμβαση έχει συναφθεί πριν από την ημερομηνία αυτή.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*